

ס'איז א לאנגער און ביטערער וועג...

דאס דאזיגע בילד, אונטערן נאמען „גלות“, איז געצייכענט געווארען פון דעם באריהמטען אידישען קינסטלער, שמואל הירשענבערג, מיט פיעל יאָהרען צוריק אלס א סימבאָל פון אידישער היימלאָזיקייט.

היינט, ווען כמעט גאנץ אייראפא ליגט אונטער די קנאפעל פון די נאציס, איז הירשענבערג'ס „גלות“ א גענוי בילד פון די שוידער-ליכע יסורים און ליידען וואָס אונזערע ברידער און שוועסטער, די פליכטלינגע פון דער מלחמה און פון די נאצי רדיפות, מוזען אויסשטעהן. א מקום מנוחה אויפ'ן באַדען פון ארץ ישראל איז די איינציגע האַפנונג פאר אונזערהליגע טויזענטער.

דריי אויפגאבען: פרוין שבויים, גאולת הארץ, היימלאנד אויפבו

פעסט שמעהט דער ישוב אין ארץ ישראל. ער איז ענטשלאסען צו פארטיידיגען די אידישע נאציאנאלע היים, אפצוהיימען דאָס וואָס איז אויפגעבויט און דערגרייכט גע-וואָרען ביז איצט און שפינען ווייטער דעם היסטאָרישען גאולה פראָצעס פון שיבת ציון. פונקט אזוי מומיג און שטארק איז די גרייטקייט פון דער אידישער נאציאנאלער היים צו עפענען איהרע טויערן און אויפצונעהמען מיט ברודערליכער וואַרימקייט די קרבנות פון דער מלחמה און פון דער נאצי אונטערדריקונג.

הייליג און דרינגענד איז די פליכט פון די אידען אין אמעריקא צו שמעהן אויף דער וואַך, צו העלפען אין דער פארטיידיגונג פון דער אידישער נאציאנאלער היים מיט אלע מאַטעריעלע און מאַראַלישע מיטלען וואָס קאָנען געשאפען ווערען און, איבער-הויפט, צו האַלטען אָפּען די טויערן און צו שאַפען פלאַץ פאר די פליכטלינגע. מאַטע-ריעלע הילף פאר דער גרינדונג פון נייע קאָלאָניעס אויפ'ן באַדען פון אידישען נאציאנאל פאָנד איז איינע פון די וויכטיגסטע טיילען פון דער דרינגענדער ארבייט וואָס מוז געטאָן ווערען אין דער צייט פון קריעג.

נייע קאָלאָניעס זענען די אינסטרומענטען דורכצופיהרען די דריי וויכטיגע אויפגאבען: פרוין שבויים, גאולת הארץ, בנין הארץ. יעדע נייע קאָלאָניע מאכט שטארקער די פארטיידיגונג פון ארץ ישראל. יעדער נייער אקער לאַנד מאכט מעגליך צו באַזארגען דעם ישוב מיט לאַקאלע שפייז פראָדוקטען וואָס דאַרפען ניט אימפארטירט ווערען דורך בלאָקירטע ימים.

אַט די דריי אויפגאבען זענען פאַרבונדען מיט דער גרינדונג פון דער נייעסטער קאָ-לאָניע — די „נחלת הערצאָג“, א ישוב פאַר פליטים דתיים, רעליגיעזע פליכטלינגע: א נייער ישוב וואָס וועט טראָגען דעם נאָמען פון הרה"ג ר' יצחק אייזיק הלוי הערצאָג שליט"א, דער הויפט פון דער רבנות הראשית אין ארץ ישראל.

דעריבער, ווערט עס באַשלאָסען...

א. — אויסצודריקען אונזער פעסטען גלויבען אין דעם ענטגילטיגען נצחון פון רעכט איבער מאַכט און אין דעם טריאומף פון אונזער פאָלק געגען זיינע שונאים דורך דער גרינדונג פון א נייער קאָלאָניע אויפ'ן באַדען פון אידישען נאציאנאל פאָנד אין ארץ ישראל.

ב. — צו שאַפען פאַר דעם צוועק, דורך די טראַדיציאָנעלע קרן קימת פאָלקס זאָמ-לונגען, אין פאַרלוף פון די נעכסטע צוויי יאָהר, די סומע פון \$100,000 פאַר דעם איינקויף פון אַ שטרעקע לאַנד פון 4000 דונאַם אַלס נאציאנאל אייגענטום פון אידישען פאָלק.

ג. — צו באַשטימען די דאָזיגע נייע קאָלאָניע, וועלכע זאָל טראָגען דעם נאָמען „נחלת הערצאָג“ אלס אַ אויסדרוק פון אונזער אַכטונג און ליבע פאַר דעם פאר הדור, הרה"ג ר' יצחק אייזיק הלוי הערצאָג שליט"א, ראש הרבנות הראשית בארץ ישראל, אלס א ישוב און א היים פאר רעליגיעזע פליכטלינגע.

ד. — אויפצופאָדערן אַלע שוהלען, רעליגיעזע קערפערשאַפטען און אַפּטיילונגען פון דער מזרחי אָרגאַניזאציע אין אמעריקא בייצושטייערען פאַר נחלת הערצאָג שנעל און פרייגלייג אלס זייער ענטפער אויף דעם רוף פון דעם איצטיגען שווערען מאַמענט אין דער געשיכטע פון אונזער פאָלק און פון דער וועלט.

(רעזאָלוציע וואָס איז אָנגענומען געוואָרען אויף דער מזרחי קאָנווענשאָן אָפּגעהאלטען דעם 19טען, 20טען און 21טען מאַי, 1940, אין באלטימאָר, מד.)

„די וואָס זייהען מיט טרעהרען, וועלען שניידען מיט פרייד“

שווער און פול מיט פיין איז דער וועג פון רעטונג אויף וועלכען אונזערע ברידער און שוועסטער מוזען געהן אין דער איצטיגער צייט ווען די וועלט ווערט אויפגעפרעסען פון האַס און צושטערט פון מלחמה.

שוידערליכע שוועריגקייטען ליגען אויף זייער וועג, וואָס איז פול מיט סכנות און שטרויכלונגען. מיט מסירות נפש מוזען זיי שטרעבען צו דערגרייכען א געלעגענהייט נאָכאַמאָל צו קאָנען לעבען ווי פרייע מענשען.

אַבער אזוי איז די נאָטור פון דעם אידען. ליידען מאַכען איהם שטאַרקער. אמונה אין גאָט, גלויבען אין דער צוקונפט פון זיין פאָלק און פון ארץ ישראל גיט איהם די קראַפט פון אויסדויער און פון בייקומען די שוועריגקייטען. איבער דעם טהאַל פון כלום און טרעהרען הויבט אָן שיינען דער באַגינען פון אַ נייעם טאַג פון האַפנונג און דערגרייכונג.

„די וואָס זייהען מיט טרעהרען וועלען שניידען מיט פרייד. עס געהט און וויינט דער וואָס טראָגט די זוימען צום פאַרזייהען, אַבער עס קומט אָן מיט געזאָנג דער וואָס ברענגט אהיים די גאַרבען תבואה“, האָט געזונגען דער נעים זמירות ישראל אין תהלים (קכ"ו, ה') באַשרייכענדיג די גאַלדענע עפאָכע פון שיבת ציון, דעם צוריק-קעהר פון אידישען פאָלק קיין ציון.

אזוי איז עס אויך היינט. ווען זיי ראַטעווען זיך פון דעם אייראָפּיאישען גהינום און דערגרייכען די ברעגעס פון ארץ ישראל, באַנייען אונזערע ברידער און שוועסטער דעם אייביגען בונד צווישען דעם אידישען פאָלק און זיין היימלאַנד. יונג און אלט ארבייטען מיט פאַראייניגטע קרעפטען פאַר דעם אויפבו און פאַר דער פאַרטיידיגונג פון ארץ ישראל.

אַ כאַראַקטעריסטישע סצענע אין איינער פון די 157 קאָלאָניעס אויפ'ן באַדען פון אידישען נאציאנאל פאָנד אין ארץ ישראל. קאָלאָניסטען שניידען מיט געזאָנג וואָס זיי האָבען פאַרזייהט. א פסוק פון שיר המעלות איז זייער מאַטאָ.